

Your Ads will love it!

INTERNETAVISEN Jyllands-Posten

[luk vinduet](#)

Offentliggjort 11. august 2006 03:00

Stud. gæld

Af DAVID DREYER LASSEN cand.polit., ph.d., lektor, Økonomisk Institut, Københavns Universitet

ER DET ET problem, at studerende i højere grad end for få år siden tager studielån? JP bragte 7/8 en historie, der kunne få det til at se sådan ud, men det er ikke noget problem, at studerende gældsætter sig under studierne.

For det første er det slet ikke klart fra Jyllands-Postens tal, hvor stort problemet er. Der er sket en stigning på 55 procent i antallet af studerende, der har en studiegæld, som er større end 100.000 kr. Fra 100 studerende til 155 studerende? Eller fra 100.000 til 155.000? Eller? Det lyder drabeligt, baseret på Jakob Langes reaktion, men vi, læserne, ved det ikke. Og det er dårlig journalistik. Bedre blev det ikke, da DR i TV Avisen samme aften skulle beskrive stigningen i antallet med gæld over 250.000: En stigning på 250 procent. Det lyder også drastisk, men antallet var steget fra beskedne 200 til 700.

Store investeringer

For det andet er det slet ikke oplagt, at det er et problem. Selv om 100.000 kr. kan synes af meget, er det jo ikke voldsomt, når man fordeler det ud over en studietid på fem år eller mere, og set i sammenligning med, hvad mange kommer til at bruge på ejer- eller andelsboliger, blegner selv en større studiegæld noget.

Herudover er det almindeligt accepteret, at folks forbrug ikke slavisk behøver følge deres indkomst, hvilket bl.a. er, hvad vi har kapitalmarkeder til. Ingen rynker på næsen ad dem, der sparer op til deres pension. De ønsker at flytte forbrug fra tiden på arbejdsmarkedet til tiden efter, da de ikke længere får løn. Hvis man derimod ønsker at flytte indkomst til perioden, før man træder ind på arbejdsmarkedet, da man heller ikke får løn, lader det til at være et problem. Formanden for SU-rådet mener, at sporene fra 1970'erne og 1980'erne ikke skræmmer tilstrækkeligt, mens Dansk Folkepartis ordfører opfordrer til mådehold. Men renten er lav, og det bør være folks egen sag, om de vil låne penge.

Der vil altid være folk, der ender med en studiegæld, de ikke kan betale tilbage. Årsagen er, at statslige studielån er indrettet på en måde, som ikke afspejler de studerendes forventede tilbagebetalingsevne. Baggrunden for, at staten låner unge penge til deres uddannelse, er, at det ikke altid er muligt for studerende at tage lån med sikkerhed i deres fremtidige lønindkomst på de almindelige kapitalmarkeder, f.eks. i banken.

Derfor er der, mener nogle, et argument for, at staten skal afhjælpe denne mangel ved at tilbyde lån på favorable vilkår, forstået således, at vilkårene er bedre, end den typiske studerende ville kunne opnå andre steder.

Samme rente

Banker tager nemlig en pris, i form af renter, for at låne penge ud, og den pris afspejler bl.a. risikoen for, at pengene ikke kommer hjem igen.

Hvis to studerende går ind i en bank og vil låne penge, vil en fornuftig bank lade der være forskel på prisen: En aktuarstuderende med gode karakterer har større sandsynlighed for at kunne tilbagebetale lånet end en historiestuderende med dårlige karakterer.

Men hos SU-styrelsen kan de låne til den samme rente. Derfor er det, at nogle studerende ender med ikke at kunne tilbagebetale studiegælden, paradoksalt nok et tegn på, at systemet med statslige studielån fungerer, nemlig at der bliver lånt penge ud til folk, som ikke, ifølge det private marked, skulle have haft dem - i hvert fald ikke til lave renter.